

سوره چهل و یکم - فصلت

این سوره در مکه نازل شده و ۵۴ آیه دارد.

به نام خداوند بخشنده مهربان

ح. ميم. (۱) فرو فرستاده‌ای است از (سوی خدای) بخشنده مهربان! کتابی است که آیات آن به تفصیل آمده. قرآنی است به زبان عربی. برای گروهی که می‌دانند. نویدآورنده و بیم‌رسان است اما بیشتر مردم روی بر تافته‌اند و نمی‌شنوند. و گویند بر دل‌های ما از آنچه بدان دعوتمان می‌کنید حجابی است و در گوش‌هایمان سنگینی است و میان ما و تو حائلی است پس تو کار (خود) کن ما هم کار خود کنیم. بگو من بشری هستم مثل شما، به من وحی می‌شود که معبود شما خدای یگانه است، پس در اطاعت او استوار باشید و از او آمرزش بخواهید. و وای به حال مشرکان! کسانی که زکات نمی‌دهند و به آخرت ایمان ندارند! آنان که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام داده‌اند پاداش بی‌پایان دارد! (۲ - ۸)

(ایرسول!) بگو چرا به آن کس که زمین را در دو روز آفرید کفر می‌ورزید و برای او شریک‌هایی قرار می‌دهید؟ او پروردگار جهانیان است. و بر روی زمین کوه‌هایی قرار دارد و در آن برکت نهاد و خوردنی‌های آن را در چهار روز در آن مقرر داشت که برای همه روزی طلبان یکسان است. سپس به خلقت آسمان‌ها توجه نمود که به حالت بخار بود. و به آن و زمین خطاب کرد که خواه یا ناخواه (برای تبعیت از قوانین خلقت و نظام جهان) بیایید. گفتند آمدیم فرمانبردار! آنگاه هفت آسمان در دو روز استوار فرمود و در هر آسمانی به نظم امرش وحی کرد. و آسمان دنیا را با چراغ‌ها (ستارگان، ماه و غیره) مزین ساختیم و آن را حفظ نمودیم. این است تقدیر خدای نیرومند دانا! (۹ - ۱۲)

و اگر اعراض کنند بگو شما را صاعقه‌ای، همانند صاعقه قوم عاد و ثمود می‌ترسانم! که پیامبران الهی از هر سو بر آنها آمدند (و گفتند) جز خدا معبودی را نپرستید. جواب دادند اگر پروردگار ما می‌خواست فرشتگانی را (به رسالت) می‌فرستاد. ما بدان چه شما برای آن فرستاده شده‌اید باور نداریم. و اما قوم عاد به ناحق در زمین گردن‌کشی کردند و گفتند کیست که از ما نیرومندتر باشد؟ مگر آنها ندانستند خدائی که آنها را آفریده نیرومندتر است و آیات ما را انکار کردند! پس در روزهای سوم باد سرد سختی بر آنها فرستادیم تا عذاب ذلت این دنیا را بر آنها بچشائیم. و البته عذاب آخرت ذلت‌بارتر است و آنها یاری نخواهند شد! و اما قوم ثمود ما آنها را هدایت کردیم آنها کوردلی را بر عدالت ترجیح دادند و به کیفر کردارشان صاعقه عذاب مذلت آنها را فراگرفت! و کسانی را که ایمان داشتند و پرهیزگاری می‌کردند نجات بخشیدیم. (۱۳ - ۱۸)

روزی که دشمنان خدا را به دوزخ انگیزند آنها را بازداشت نمایند. و چون بدانجا آیند گوش‌ها و چشم‌ها و پوست بدنشان بدان چه در دنیا می‌کردند شهادت دهند! و آنها به پوست‌های خود گویند چرا علیه ما شهادت دادید؟ جواب دهند خدائی که همه را گویا کند ما را به سخن آورد. اوست که نخستین بار شما را بیافرید و همگی به سوی او باز می‌گردید. و شما (خود را در دنیا از گناهان) پوشیده نداشتید تا این که گوش‌ها و چشم‌ها و پوست بدنشان بر شما گواهی ندهد. ولیکن گمان بردید که خدا بسیاری از آن چه را که می‌کنید نمی‌داند. و این گمان که به پروردگارتان بردید شما را هلاک کرد و از زیانکاران شدید! پس اگر صبر کنند سودی ندارد آتش جهنم جایگاه آنان است و اگر بخشش خواهند توبه‌شان پذیرفته نگردد! و ما بر آنان یارانی همدم ساختیم که کار دنیا و (ناباوری) آخرت را بر آنان بیاراستند

و بدین سان و عده عذاب بر آنها واجب آمد چنان که در امت‌هایی که گذشتند از جن و انس. که آنان از زیانکاران بودند! (۱۹ - ۲۵)

کافران گفتند به این قرآن گوش فرا ندهید و سخنان بیهوده در آن افکنید باشد که غالب آئید. پس بر کافران عذاب سختی بچشانیم و بدتر از آن چه می‌کردند کبیر دهیم. این آتش کبیر دشمنان خداست که به سزای آن چه آیات ما را انکار می‌کردند جایگاه ابدی آنها باشد! کافران گویند پروردگار! آن که را از جن و انس که ما را گمراه کردند به ما بنما تا آنها را زیر پای خویش بیفکنیم که دلیل و خوار شوند! (۲۶ - ۲۹)

همانا کسانی که گفتند پروردگار ما "الله" است و در پی آن استقامت‌ورزیدند فرشتگان بر آنان فرود آیند (و گویند) مترسید و اندوهناک نگردید و به بهشتی که به شما وعده داده شده است شاد باشید. ما در دنیا و آخرت دوست‌دار شما هستیم. در آنجا هر چه بخواهید آماده است و هر چه آرزو کنید فراهم شود. عنایتی است از جانب خدای آمرزگار مهربان! (۳۰ - ۳۲)

کیست نیکوگفتارتر از آن که مردم را به سوی خدا بخواند و کارهای نیک انجام دهد و بگوید من از تسلیم‌شدگانم! نیکی و بدی یکسان نیست. تو بدی را با نیکی دفع کن (در این صورت بینی که) آن که بین تو و او عداوت بود گوئی مثل دوست نزدیک است. و این خصلت بزرگ جز صبرکنندگان به کسی نرسد و جز بر آنان که دارای بهره بزرگی (از ایمان) باشند به دست نیاید! و اگر شیطان خواست تو را وسوسه‌ای کند به خدا پناه ببر که او شنوای داناست! و از جمله آیات او شب و روز و خورشید و ماه است. بر خورشید و ماه سجده نکنید بلکه اگر خداپرستید بر خدای آفریننده آنها سجده کنید. و اگر کفار سر باز زنند و تکبر نمایند (بدانند) آنان که در پیشگاه پروردگار تواند شب و روز او را تسبیح می‌گویند و هرگز خسته نشوند! و از جمله آیات او این که زمین را پزمرده می‌بینی ولی چون آبی بر آن نازل کردیم نشاط گیرد و بالا آید و بی‌شک آن کس که او را زنده کند مردگان را نیز زنده می‌گرداند حقا که او به هر کاری توانا است. آنان که درباره آیات ما رو به باطل می‌آورند بی‌گمان بر ما پنهان نمانند! آیا کسی که در آتش دوزخ افکنده شود بهتر است یا آن که روز قیامت با خاطری ایمن از عذاب حاضر آید؟ هر چه می‌خواهید بکنید که خدا به هر چه می‌کنید بیناست! کسانی که به قرآن، که برای هدایت آنها آمده، کفر ورزیدند (به کبیر خود برسند) و آن کتاب ارجمندی است. از هیچ‌جهت باطل بر آن راه نیابد^۱ و آن فرورفته‌ای از جانب حکیمی ستوده می‌باشد. بر تو جز آن که بر پیامبران پیش از تو گفته شده گفته نمی‌شود همانا پروردگارت صاحب آمرزش و رحمت است و نیز صاحب عقوبت‌های دردناک می‌باشد! اگر قرآن را به زبان غیر عرب می‌فرستادیم حتماً می‌گفتند چرا آیات آن به زبان عربی بیان نشده است؟ چرا کلام غیر عربی است و مخاطب عرب؟ بگو (قرآن) بر کسانی که ایمان دارند مایه هدایت و شفاست و آنهایی که ایمان نمی‌آورند در گوش‌هایشان سنگینی است و دیدگانشان برای دیدن آن کور می‌باشد (گوئی) آنان را از جای دوری آواز می‌دهند (که نمی‌شنوند)! (۳۳ - ۴۴)

و همانا به موسی کتاب دادیم ولی در آن اختلاف کردند و اگر کلام پروردگارت از پیش نرفته بود (که در عذاب بندگان تعجیل ننماید) میان آنها به عذاب حکم داده می‌شد و همانا آنها در شک اندرند! هر کس کار نیک کند به سود خود کرده و آن کس که بد کند به زیان خود اوست و پروردگارت بر بندگان خود ستمگار نیست. علم به روز قیامت تنها خاص

۱. یعنی باطل چه در لفظ و چه در معنی بدان راه نیابد و پیش از آن و بعد از آن کتاب و حدیثی بر بطلاش نباشد.

خداست و جز با علم او میوه‌ای از غلاف خود بیرون نیاید و هیچ مادری بار نگیرد و هیچ بارداری آن را بر زمین ننهد. روزی که خدا (مشرکان) را ندا دهد که شریکان من کجایند گویند بر تو اعلام می‌کنیم که هیچیک از ما (بر این شرک) گواهی ندهد! و آن چه قبلاً به خدائی می‌خواندند از آنها گم شود و بدانند که هیچ گریزگاهی ندارند! انسان از دعای خیر ملول نگردد ولی اگر بدی به او رو آورد نومید شود و دل او سستی گیرد! و اگر بعد از گزندى که بدو رسید ما از رحمت خویش بر وی بچشانیم حتماً گویند که آن بر من (سزاوار) بود. و (گوید) نمی‌پندارم که رستاخیزی برپا شود و (اگر شود) مرا به حضور پروردگارم برگردانند بی‌گمان در پیشگاه او (برای من) نیکوتر باشد. پس کافران را بر آن چه می‌گردند خبر دهیم و عذاب بزرگی بر آنها بچشانیم! و چون آسمان را نعمت عطا کنیم روی برتابد و خویشان را به کناری بکشد ولی اگر بدی به او روی نماید با دعای زیاد به سوی ما رو آورد! بگو به من بگوئید اگر قرآن از جانب خدا باشد و شما به آن کفر ورزیده باشید چه می‌کنید؟ کیست گمراه‌تر از آن کس که در گمراهی دور باشد! به زودی آیات خویش را در آفاق جهان و در ضمیر هایشان به آنها بنمائیم تا بر آنان محقق‌تر شود که قرآن است. آیا بر پروردگارت کافی نیست که بر همه چیز گواه است؟ آگاه باش که آنها از ملاقات با پروردگارشان در شکند و بدان که او به همه چیز احاطه دارد. (۴۵ - ۵۴)